

BILAG B1

Pelle Dragsted: ”Mangel på arbejdskraft er en god nyhed for lønmodtagerne”.

Information. 26.8.2021. Uddrag.

Pelle Dragsted er politisk ordfører og medlem af Folketinget for Enhedslisten.

Læser man avisernes erhvervssider, vil man helt sikkert støde på artikler om mangel på arbejdskraft, hvor bekymrede arbejdsgivere fortæller, at de har svært ved at besætte ledige job. Ofte ledsaget af udtalelser fra erhvervstoppens organisationer om at nu må der gennemføres reformer, der øger udbuddet af arbejdskraft eller åbner for mere import af lavtlønnet udenlandsk arbejdskraft.

I erhvervsredaktionernes dækning beskrives mangel på arbejdskraft oftest som et problem med udgangspunkt i arbejdsgivernes synsvinkel. Men at der er konkurrence om arbejdskraften, er set fra lønmodtagersiden og fra et bredere samfundsmæssigt perspektiv faktisk en god nyhed.

For det første giver den lave arbejdsløshed marginaliserede grupper større chancer for at komme ind i arbejdsfællesskabet. Der er jo faktisk stadig mere end 100.000 mennesker, der forgæves søger arbejde. Når arbejdsgiverne ikke kan vælge og vrage, så bliver de mere parate til at ansætte nogle af dem, der normalt vælges fra i første grovsortering af ansøgningerne. Som vi så det, sidst vi havde meget lav ledighed, giver det ikke mindst indvandrere og efterkommere langt bedre muligheder for at komme i arbejde. Fordi arbejdsgiverne ikke har råd til at diskriminere eller forvente, at nyansatte er toptunede fra dag ét.

Der er altså gode chancer for, at den høje efterspørgsel vil sikre den inklusion på arbejdsmarkedet, som skiftende regeringer har arbejdet for med begrænset succes i årevis. Og endda helt uden at skære i fattige menneskers indkomster, som ellers har været den mest udbredte måde at forsøge at presse udsatte grupper ud i et arbejdsmarked, der ikke ville have dem.

For det andet fører lav ledighed til stigende lønninger. I en kapitalistisk økonomi er det nemlig med arbejdskraft som med alle andre varer: Er efterspørgslen større end udbuddet, så stiger prisen. Det er en udvikling, som vi bør byde velkommen efter en årrække med meget begrænsede lønstigninger.

Men hvad med konkurrencekraften? Taber vi ikke konkurrencedygtighed over for udlandet, hvis lønningerne stiger? Nej, der er umiddelbart ingen grund til bekymring. Vi har i årevis haft historisk store overskud på handels- og betalingsbalancen, hvilket er det sikreste udtryk for en stærk konkurrencekraft.

Og faktisk kan stigende lønudgifter på lidt længere sigt være godt for konkurrenceevnen. For det forholder sig sådan, at når lønnen stiger, så bliver det mere attraktivt for selskabsejerne at investere i teknologi, der nedbringer behovet for arbejdskraft. Den slags investeringer øger produktiviteten og betyder, at vi kan sælge vores varer billigere på verdensmarkedet. Det er faktisk netop denne mekanisme – stigende lønninger, som har ført til stigende investeringer i kapitalapparatet – der er en del af baggrunden for den nordiske models økonomiske succes.

Skal vi så slet ikke være bekymrede over historierne om mangel på arbejdskraft? Jo, særligt når det gælder faglært arbejdskraft, kan vi komme til at stå med en udfordring i fremtiden. Ikke mindst fordi den store klimaomstilling vil øge efterspørgslen efter arbejdskraft inden for specialiserede områder. Men det er først og fremmest et matchproblem, der skal løses ved at uddanne og omskole flere mennesker til de brancher, der kommer til at mangle arbejdskraft.

Når det gælder det generelle pres på arbejdsmarkedet, for eksempel i den lavtlønnede hotel- og restaurationsbranche, bør politikerne til gengæld holde snitterne væk og lade markedskræfterne arbejde for mere inklusion, højere lønninger og bedre arbejdsforhold. Sagde en socialist.